
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2010:7

Biskopsval

Sammanfattning

I detta betänkande föreslås avslag på tre motioner om biskopsval m.m.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:25.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:33.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:50.

Motionernas förslag

Motion 2010:25 av Stig-Göran Fransson och Sigvard Olsson, Nominering av kandidater till biskopsval

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att se över reglerna för nominering av kandidater i biskopsvalet.

Motion 2010:33 av Lennart Koskinen, Diakoner i utlandstjänst

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att föreslå att diakoner anställda i Svenska kyrkan i utlandet, oavsett tjänstetitel, ska vara röstberättigade vid val av biskop och till domkapitel i Visby stift.

Motion 2010:50 av Per Ingvarsson, Nytt valsysteem vid biskopsval

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att föreslå en ändring i kyrkoordningen så att vi kan införa preferensröstning (Single Transferable Vote System) avseende val till biskop.

Bakgrund

Reglerna om hur biskopar utses återfinns i 8 kap. 7–39 §§ i kyrkoordningen. Reglerna om nomineringsvalen är begränsade till hur nomineringsvalen går till och överklagande. Enligt 8 kap. 14a § gäller att de som är anställda tills vidare eller minst sex månader som präster eller diakoner i utlandsförsamlingarna har rösträtt vid val av biskop i Visby stift.

I Organisationsutskottets betänkande 2009:1, Styrning och ledning, behandlades ett antal frågor om biskopsval. Bakgrunden var Demokratiutredningens betänkande om demokrati och delaktighet samt Kyrkostyrelsens skrivelse (KsSkr 2009:5). Kyrkomötet beslutade i huvudsak att tillstyrka förslagen.

I Kyrkostyrelsens skrivelse 2010:3 (KsSkr 2010:3) ändringar i kyrkoordningen m.m. finns förslag om ändringar i reglerna om vissa delar kring biskopsvalen. I skrivelsen finns även en redogörelse över ordningen för biskopsval.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar avslå motion 2010:25, 2010:33 och 2010:50.

Utskottet noterar inledningsvis att Demokratiutredningen 2008 gjort en genomgång av biskopsvalen och överlämnat förslag till justeringar i systemet. Detta behandlades i betänkandet Styra och leda (SKU 2008:1). Bland annat föreslogs att begreppet provval skulle ändras till nomineringsval för att tydliggöra det valets innebörd.

I motion 2010:25 föreslås ett uppdrag till Kyrkostyrelsen att se över reglerna för nominering av kandidater i biskopsvalet. Motionärerna ser problem i att kandidater, efter nomineringsval, meddelat att de inte längre står till förfogande. Som en alternativ lösning skisserar motionärerna ett ökat ansvar från stiftsstyrelsens sida vad gäller att sätta samman kandidatlista och ansvar för referenstagning.

Utskottet föreslår att motion 2010:25 avslås. Utskottet menar att nomineringsvalen är en del i den öppenhet och transparens som ska prägla biskopsvalen. Nomineringsvalet kan ses som en första sondering och det är ofrånkomligt och bör inte upplevas som en olägenhet att någon kandidat därefter tar tillbaka sin kandidatur. Valkorporationen vid biskopsval utgörs av lekmän och de som har vigningstjänst. Stiftsstyrelsens uppgift vid biskopsval är primärt att se till att biskopsvalet genomförs. Stiftsstyrelsens ledamöter och domkapitlets ledamöter har rösträtt vid valet och det skulle rubba sammansättning och inflytande i valkorporationen om stiftsstyrelsen gavs utvidgade ansvarsområden vid biskopsval.

I motion 2010:33 föreslås ett uppdrag till Kyrkostyrelsen att föreslå att diakoner anställda i Svenska kyrkan i utlandet, oavsett tjänstetitel, ska vara röstberättigade vid val av biskop och till domkapitel i Visby stift.

Utskottet föreslår att motionen avslås men menar att det skulle var fullt möjligt för nämnden för Svenska kyrkan i utlandet att inrätta befattningar för diakoner i utlandskyrkan där så är lämpligt. Dessa skulle då ha rösträtt vid val till biskop och domkapitel i Visby stift.

I motion 2010:50 föreslås att Kyrkostyrelsen får i uppdrag att uppdra till Kyrkostyrelsen att föreslå en ändring i kyrkoordningen så att vi kan införa preferensröstning (Single Transferable Vote System) avseende val till biskop.

Utskottet menar att motionen bör avslås eftersom nuvarande system för rösträkning vid biskopsvalen var föremål för ingående diskussion när systemet infördes. Även om ett system med preferensröstning kan ha positiva inslag är det värt att notera att systemet är känsligt för så kallad taktikröstning.

Uppsala den 30 september 2010

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Per Westberg, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Marta Axner, Anton Härder, Anna Brandoné, Aina Andersson, Olle Reichenberg, Maria Abrahamson, Ann-Britt Åsebol, Conny Tyrberg, Daniel Tisell, Per Ingvarsson, Sofia Särdaqvist, Irene Oskarsson, Christer Kax Sundberg och Carin Åblad Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Micael Åsman, Carola Björkman, Sten-Arne Burman, Lars Johnsson, Eva-Li Prades, Anders Björkman, Ingela Arheden, Sven Rosén, Birgit Kullingsjö, Camilla Widepalm Heurén, Marika Markowits, Peder Fohlin och Celina Falk.

O 2010:7

Biskoparna Erik Aurelius och Eva Brunne har deltagit i utskottets överläggningar.